

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Стричевић Слободан Љиљана
Датум и место рођења	23.04.1977. Крушевац

Основне студије

Универзитет	Универзитет у Београду
Факултет	Географски факултет
Студијски програм	Географија
Звање	Дипломирани географ
Година уписа	1996.
Година завршетка	2003.
Просечна оцена	9,26

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ - НИШ

Прихваћено:	25.6.2015.
ОП. ЈЕД.	Б р о ј
01	2012

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет	Универзитет у Београду
Факултет	Географски факултет
Студијски програм	Физичка географија
Звање	Магистар географије
Година уписа	2003.
Година завршетка	2010.
Просечна оцена	9,50
Научна област	Хидрологија
Наслов завршног рада	Хидрогеографска студија реке Расине

Докторске студије

Универзитет	
Факултет	
Студијски програм	
Година уписа	
Остварен број ЕСПБ бодова	
Просечна оцена	

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	Водни ресурси Расинског округа и њихов утицај на регионални развој
Име и презиме ментора, звање	Љиљана Гавриловић, редовни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	НСВ број 8/17-01-009/10-005, 06.12.2010.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	359
Број поглавља	10
Број слика (шема, графика)	134
Број табела	176
Број прилога	3

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Filipović I., Valjarević A., Đorđević M., Pavlović M., Radivojević A., Bratić M. Dimitrijević Lj. (2013): "Cartographic method and validity of computer aided cartographic generalization of river flows", <i>Technics Technologies Education Management, Journal of society for development of teaching and business processes in new net environment in B&H</i>, No1, 404-412</p> <p>У раду је указано на најбитније законитости картографске генерализације. Циљ истраживања је био да се укаже на грешке које се јављају приликом генералисања речних токова у процесу израде тематских и других прегледних географских карата. Примена савремених средстава, (пре свега рачунара), у процесу израде географских карата различитих размера несумњиво доводи до грешака. Те грешке су најчешће и најуочљивије приликом мапирања речних токова. Проблеми се јављају како код дужине речних токова, тако и код самог правца тока. Проблем код дужине речног тока настаје услед чињенице да је ток реке кривудава и да се он састоји од великог броја малих и већих меандара, који се губе приликом процеса картографске генерализације. Резултати добијени дигиталном картографском генерализацијом указују на то да је најмања разлика између стварних и прорачунатих дужина водотока на картама размера 1:25 000 и 1:50 000, док се на картама ситније размере (1:300 000 и ситније) та разлика повећава и добијене вредности дужине генералисаних токова су знатно веће од њихове стварне дужине. При изради карата које за основу имају топографске или географске карте неопходно је извршити адекватну картографску генерализацију, како би се на најадекватнији начин приказао жељени садржај на карти. Од посебног је значаја примена метода генерализације на површинске водотоке, чиме је могуће најреалније представити речну мрежу неког простора.</p>	M23
2	<p>Radivojević A., Martić Bursać N., Gocić M., Filipović I., Pavlović M., Radovanović M., Stričević Lj., Punišić M. (2015): Statistical analysis of temperature regime change on the example of Sokobanja basin in Eastern Serbia, <i>Thermal science, Internacional Scientific Journal</i>, doi: 10.2298/TSC1150119019R (in press)</p> <p>У раду су анализирани промене температурног режима Сокобањске котлине у периоду од 1946 – 2012. године. Подаци су обрађивани према препоруци Светске метеоролошке организације (WMO), а постојање статистички значајних промена температуре ваздуха испитивано је применом следећих статистичких тестова: Pettitt test, the Standard Normal Homogeneity test (SNHT), the Buishand range test, von Neumann test.</p> <p>На основу резултата добијених наведеним статистичким тестовима, може се закључити да постоји тренутак у коме долази до повећања просечне температуре ваздуха у Сокобањи, а то је последња декада 20. века. Добијени резултати су у складу са великим бројем истраживања у Европи као и са последња два извештаја Међувладиног панела о климатским променама (IPCC 2007, IPCC 2013).</p> <p>Анализом података у раду, као и поређењем са резултатима претходних истраживања простора Србије, показало се да глобални метеоролошки услови доминирају у односу на локалне услове.</p> <p>Примена наведених статистичких тестова омогућава анализу темичког режима и даје могућност праћења тренда колебања овог значајног климатског елемента. С обзиром на то да се ради о непараметарским статистичким тестовима, они могу бити примењени на било ком простору и за било који период осматрања.</p>	M22
3	<p>Димитријевић Љ., Радивојевић А., Голубовић Н. (2007.): <i>Квалитет воде реке Расине низводно од акумулације "Ђелије"</i>, Зборник радова Географског института Јован Цвијић, књ.57, Београд, (393-398).</p>	M51

	<p>У раду је анализиран квалитета воде реке Расине на пет профила низводно од акумулације «Ћелије», као и на њеним већим притокама: Гагловској, Трмчарској и Ломничкој реци. На основу анализе свих физичко- хемијских одлика ових вода може се закључити да се квалитет воде испитиваних водотока креће између II и III класе. На свим профилима је уочена велика хемијска и биохемијска потрошња кисеоника, као и оптерећеност укупним уљима и мастима. Услед оваквог стања квалитета вода на анализираним профилима неопходна је стална и систематска контрола свих постојећих и потенцијалних извора загађења, како би се предузеле адекватне мере за смањење њиховог штетног утицаја на коначног реципијента- реку Расину.</p>	
4	<p>Димитријевић Љ., Радивојевић А. (2008.): <i>Налазишта и могућности коришћења минералних вода у селу Бела Вода код Крушевца</i>, Зборник радова Географског факултета Универзитета у Београду, св. LVI, Београд, (55-62).</p>	
	<p>У раду је анализирана појава минералних извора „Кисељаја“ и „Слатина“ у селу Бела Вода код Крушевца. На основу приказаних хемијских карактеристика вода ових извора, може се закључити да се оне могу користити као стоне минералне воде или као терапијске воде. Воде извора „Кисељаја“ се препоручују код болести срца, слезине, бубрега, нервног система, док се воде извора „Слатина“ могу користити код обољења желуца, црева, мокраћних путева... Повољни климатски услови, еколошки очуван простор, постојање минералних извора и њихово дугогодишње коришћење од стране мештана и становништва шире околине Крушевца и Трстеника указују на могућности развоја и афирмисања овог моравског села као туристичког места.</p>	M51
5	<p>Димитријевић Љ., Радивојевић А., Филиповић И. (2010.): <i>Хидролошке прогнозе великих и малих вода реке Расине</i>, Гласник Српског географског друштва, св. 90, бр. 2, Београд, (29-38)</p>	
	<p>У раду је анализирана честина појава великих и малих вода, као и њихов утицај на режим Расине и водопривредне проблеме у њеном сливу. За израду криве честине појава максималних и минималних протицаја коришћена је Пирсонова функција III типа. На основу добијених резултата можемо закључити да садашњи ниво регулације токова у сливу Расине није на задовољавајућем нивоу. Део долине реке Расине низводно од Разбојне, где су мањи падови речног корита и где се осећа успор протицаја због акумулације “Ћелије“, изложен је штетном утицају великих вода, које изазивају поплаве и угрожавају пољоривредне површине и усеве на њима. Анализа и познавање режима малих вода је од великог значаја за управљање водопривредним системима намењеним пре свега водоснабдевању становништва (акумулација „Ћелије“), наводњавању обрадивих површина у Крушевачкој котлини и очувању природне средине, пре свега у водозахватном делу акумулације.</p>	M51

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

Кандидат је објавио један рад у часопису категорије M22, један рад у часопису M23, десет радова у часописима категорије M51, пет радова категорије M33 и један рад категорије M63.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторску дисертацију осим Литературе, Прилога, Биографије, Библиографије, чини 10 поглавља: 1. Увод, 2. Преглед досадашњих истраживања, 3. Методологија истраживања, 4. Географски положај округа и границе округа, 5. Физичко – географска својства Расинског округа, 6. Хидролошка својства Расинског округа, 7. Водопривредни проблеми у округу, 8. Одрживо управљање водним ресурсима, 9. Водни ресурси и регионални развој Расинског округа, 10. Закључак.

У првој глави су приказани проблеми и предмет истраживања, просторни и временски оквир истраживања и у вези са њима дефинисани су основни циљеви и задаци истраживања.

У другој глави је дат преглед досадашњих проучавања простора Расинског округа и указано на неопходност проучавања овог простора са географског и хидролошког аспекта.

У трећој глави је приказана методологија истраживања, која је у складу са структуром дисертације и основним циљевима истраживања. Детаљно је описан поступак истраживања и примена одговарајућих метода у анализи одређених карактеристика проучаване територије.

У четвртој глави су приказани географски положај и границе округа, уз детаљну анализу хипсометрије округа и израду одговарајућих прилога (табеле, графикони, карта).

У петој глави су анализирана физичко-географска својства округа кроз детаљну геолошку, хидрогеолошку, морфотектонску, геоморфолошку, климатску, педолошку и вегетацијску анализу територије Расинског округа. Посебна пажња је поклоњена анализи климатских елемената, посебно температуре ваздуха и падавина, који у највећој мери утичу на режим површинских и подземних вода. Њихова анализа је извршена на основу одговарајућих статистичких метода, које су се показале као адекватне у овим проучавањима.

У шестој глави су приказана хидролошка својства Расинског округа, прво на основу приказа речних токова и њихових сливова који припадају територији Расинског округа, а затим детаљном анализом речног режима на рекама на којима постоје хидролошка осматрања. Режим река је анализиран на основу водостаја, протицаја, специфичног отицаја, висине отицаја и термичког режима река. Такође су анализирани појаве средњих, малих и великих вода применом методе серија и Пирсоновом функцијом III типа, на основу којих је могуће указати на вероватноћу појаве одређених вредности протицаја, што је од великог значаја за водопривреду. Такође је извршена и анализа водног режима на неким рекама на којима нема хидролошких осматрања, на основу одговарајућих зависности отицаја од средњих падавина. На основу ових анализа дефинисан је потенцијал површинских токова Расинског округа и постављена основа за даља истраживања у вези са могућностима за њихову експлатацију.

У седмој глави су приказани најзначајнији водопривредни проблеми слива, представљени ерозивним процесима, поплавама, водоснабдевањем, као и могућностима за наводњавање и одводњавање и употребу вода у области хидроенергетике. Посебна пажња је посвећена квалитету вода и могућностима њене заштите од нерационалног и несавесног управљања овим значајним природним ресурсом.

На основу свеобухватних проучавања у овом раду, у осмој глави је указано на неопходност управљања расположивим водним ресурсима у Расинском округу у складу са принципима одрживог развоја. Такође је приказан и институционални и правни оквир за управљање водним ресурсима, како на глобалном нивоу, тако и нашој земљи.

У деветој глави су дате смернице и могућности за даљи регионални развој Расинског округа у складу са постојећим стањем водних ресурса, као и могуће пројекције у будућности. Посебно је истакнут значај регионалног система „Ћелије“, који представља основу за водоснабдевање становништва Расинског округа и његовог окружења. Такође је указано и на значај водних ресурса у области индустријске и пољопривредне производње, јер ове привредне гране представљају окосницу друштвеног развоја проучаване области.

У десетом поглављу су сумирани резултати истраживања у раду кроз дефинисање узрочно – последичних веза и односа водних ресурса и свих сегмената друштва везаних за њихово искоришћавање, као и кроз дефинисање смерница за рационално управљање водним ресурсима и могућностима њиховог коришћења у развоју, како Расинског округа, тако и његовог окружења.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

У дисертацији су у потпуности остварени задаци и циљеви постављени при њеној пријави.

Добијени резултати, у складу са дефинисаним задацима, дају детаљне податке о водним ресурсима Расинског округа, садашњем стању и перспективама њиховог искоришћавања. Посебно је анализиран значај водних ресурса са аспекта регионалног развоја проучаване територије, у складу са привредним и демографским чиниоцима. У раду су са географског становишта дефинисани узрочно-последични односи наведених појава и процеса, коришћењем досадашњих проучавања и активности, као и свеобухватном анализом у овом раду.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Резултати истраживања докторске дисертације „Водни ресурси Расинског округа и њихов утицај на регионални развој“ кандидата Љиљане Стричевић представљају важан и оригиналан допринос проучавању водних ресурса кроз одабир и дефинисање показатеља који на најбољи начин описују значај овог важног природног ресурса и проблеме који се јављају у вези са њима. Допринос и значај овог истраживања огледа се у детаљној анализи узрочно – последичних веза и односа водних ресурса и свих сегмената друштва везаних за њихово искоришћавање, као и у дефинисању смерница ка рационалном управљању водним ресурсима, као основи за будући регионални развој Расинског округа и његове околине.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Кандидат је показао веома добро познавање подручја истраживања, одговарајуће методологије и литературе. Научне методе истраживања су адекватно изабране и спроведене тако да су омогућиле проверу истраживачких хипотеза, остваривање циљева истраживања и добијање релевантних резултата. Поглавља у дисертацији су укомпонована на тај начин да чине логичну и повезану целину. Структура истраживања је прегледно одвојена по поглављима и потпоглављима. Рад је научно заснован и обухвата и природно географска и друштвено географска проучавања анализираних територије. Референтна литература је савремена и мултидисциплинарна и добро покрива област истраживања. Све то несумњиво сведочи о способности кандидата за самостални научно-истраживачки рад.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу детаљног прегледа приложене докторске дисертације, Комисија закључује следеће:

- Садржај урађене дисертације одговара називу и циљевима предложеним у пријави дисертације.
- Методологија разматрања и излагања садржаја дисертације је на одговарајућем научном нивоу.
- Кандидат изузетно добро познаје подручје истраживања и релевантну литературу..
- У докторској дисертацији је обрађена актуелна тема, која до сада није била истраживана на начин на који је то реализовано у овом раду и који отвара ново поље истраживања у Србији.
- Кандидат је дао сопствени оригинални научни допринос у области у којој је предложена тема, што је потврђено објављеним научним радовима у угледним међународним и националним часописима.
- Кандидат је испунио услов за одбрану докторске дисертације који је одређен од стране Научно-стручног Већа за природно-математичке науке (бр.одлуке 8/17-01-009/10-010, од 06.12.2010.године)

На основу свега што је у извештају наведено, Комисија са задовољством предлаже Наставно-научном већу Природно-математичког факултета у Нишу, да рад кандидата Љиљане Стричевић под називом „Водни ресурси Расинског округа и њихов утицај на регионални развој“ прихвати као докторску дисертацију, изложи на увид јавности и упути на коначно усвајање Научно стручном Већу Универзитета у Нишу и одобри њену јавну одбрану.

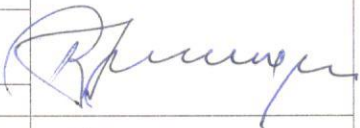

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовану Комисије

669/3-01

Датум именовања Комисије

17.06.2015.

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис	
1.	Ненад Живковић, ванредни професор	председник		
	Физичка географија	Географски факултет Универзитета у Београду		
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)		
2.	Љиљана Гавриловић, редовни професор	ментор, члан		
	Физичка географија	Географски факултет Универзитета у Београду		
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)		
3.	Радомир Ивановић, ванредни професор	члан		
	Физичка географија	Природно математички факултет Универзитета у Косовској Митровици		
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)		
4.	Александар Радивојевић, ванредни професор	члан		
	Регионална географија	Природно математички факултет Универзитета у Нишу		

Датум и место:

.....